

M.Ed. Semester - 2 (CBCS) Examination**March/April -2019 (Old Course)****PHILOSOPHICAL PERSPECTIVES OF EDUCATION (CORE)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

Q - 1 નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં આપો. (12)

- (1) વ્યવહારવાદની ચર્ચા નીચેના મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં કરો.
(1) સંકલ્પના (2) શિક્ષણના હેતુઓ (3) અધ્યાપન પદ્ધતિઓ
- (2) મહર્ષિ પતંજલિના અષ્ટાંગ યોગની ચર્ચા કરી તેની શિક્ષક માટે ઉપયોગિતા સ્પષ્ટ કરો.

Q - 2 નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 400 શબ્દોમાં આપો. (20)

- (1) તત્ત્વજ્ઞાનની શાખા તરીકે તત્ત્વમીમાંસાની ચર્ચા કરો.
- (2) શ્રીમદ્ ભગવદગીતાનો કેન્દ્રવર્તી વિચાર વિગતે સમજાવો.
- (3) શ્રી અરવિંદના શિક્ષણ દર્શનને અનુલક્ષીને નીચેના મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો.
(1) શિક્ષણની પરિભાષા (2) શિક્ષણના હેતુઓ (3) અધ્યાપન પદ્ધતિઓ

Q - 3 નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 300 શબ્દોમાં આપો. (16)

- (1) જૈનદર્શન અનુસાર શિક્ષણના ઉદ્દેશો વિગતે વર્ણવો.
- (2) ઉપનિષદ એટલે શું? તેનો કેન્દ્રવર્તી વિચાર અને શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો જણાવો
- (3) તત્ત્વજ્ઞાનની શાખા તરીકે મૂલ્યમીમાંસાની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો.

Q - 4 નીચેના પાંચ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં આપો. (16)

- (1) પંચકોશીય શિક્ષણ પ્રણાલી વિશે ટૂંકમાં સમજૂતી આપો.
- (2) પ્રકૃતિવાદ અનુસાર શિક્ષણના હેતુઓ જણાવો.
- (3) સ્વામીવિવેકાનંદના સ્ત્રી શિક્ષણ અંગેના વિચારો જણાવો.
- (4) ભારતીય અખંડ મંડલાકાર વિકાસ વિશે ટૂંકમાં સમજૂતી આપો.
- (5) મહાત્મા ગાંધીજીના મૂલ્યશિક્ષણ અંગેના વિચારો જણાવો.

Q - 5 નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નના અતિટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (06)

- (1) જ્ઞાનમીમાંસા એટલે શું ?
- (2) આદર્શવાદના કોઈ એક પ્રણેતાનું નામ લખો.
- (3) વાસ્તવવાદી શિક્ષણની કોઈ એક વિશેષતા જણાવો.
- (4) સ્વામીવિવેકાનંદની શિક્ષણની વ્યાખ્યા આપો.
- (5) આદર્શવાદ અનુસાર શિક્ષણનો કોઈ એક હેતુ જણાવો.
- (6) મહાત્મા ગાંધીજીની શિક્ષણની વ્યાખ્યા આપો.

(ENGLISH VERSION)

Q – 1 Give answer any one out of two from the following questions in about 500 words. (12)

- (1) Discuss the pragmatism regarding with the following points
(1) Concept (2) Objectives of education (3) Teaching methods
- (2) Discuss the Ashtang yoga of maharshi patanjali. State its usefulness for teacher.

Q – 2 Give answer any two out of three from the following questions in about 400 words. (20)

- (1) Discuss the metaphysics as a branch of philosophy.
- (2) Explain the central idea of shrimad bhagvad geeta in detail.
- (3) Discuss the following point according to education philosophy of shri aurbindo.
(1) Concept of education (2) Objectives of education (3) teaching methods

Q – 3 Give answer any two out of three from the following questions in about 300 words. (16)

- (1) Describe the aims of education according to jain philosophy in detail.
- (2) What is upnishads ? State its central idea and educational implication.
- (3) Explain the axiology as a branch of philosophy in detail.

Q – 4 Give answer any four out of five from the following questions in about 250 words. (16)

- (1) Explain the panchkoshiya education system in brief.
- (2) mention the objectives of education according to naturalism.
- (3) State the thoughts of swami vivekanand about women education.
- (4) Explain the indian akhand mandlakar devlopment in brief.
- (5) State the thoughts of mahatma gandhiji about value education.

Q – 5 Give answer the following all questions in very brief. (06)

- (1) What is epistemology ?
- (2) Write any one name of founder of idealism.
- (3) State any one speciality of realism education.
- (4) Give the definition of education given by swami vivekanand.
- (5) Mention any one objective of education according to idealism.
- (6) Give the definition of education given by mahatma gandhiji.
